

Egyrészt azért, mert a változtatni akaró csak a megváltoztatható formák közt léphet fel, egyszerűen azért, hogy megjelenhessen véleményével, esélye lehessen a sikerre. Így olyan játékszabályokat fogad el, amelyek saját esélytelenségét növelik.

Másrészt, mert a kritika - az előbbieik miatt is - soha, vagy igen ritkán tud önmagán túllépve tárgyalások alapjává válva eredményt fölmutatni. Ez a végzettség, az előre megtervezettség látása tát kelti, mely látszat a kritikust, aki sok kudarc után is tudatosan részt vesz a "játékban", "partnernek" mutatja. Innen már csak egy lépés az "őfelsége ellenzéke" minősítés.

Harmadrészt a kritika a siker halvány reményétől hajtva egységsültni kénytelen, és ezzel a véleményt, a kritikát hozza létre. /Ezt segíti a "közömbösök" távolmaradása által a különérdekek és a különvélemények hiánya./ Ez is erősíti azt a vulgáris elképzelést, hogy a "hatalommal" az "ellenzék" áll szemben, mindkettő szigorúan egységesek, és lehetetlen közöttük bármilyen politizálás. Utóbbi elképzelés szintén a távolmaradók számát növeli.

Mindez azonban hagyja hidegen azt, aki érdekei védelmében kíván föllépni. Fogalmazza meg saját ügyei intézése közben a saját véleményét. Ne törődjön azzal, érdekelt-e bárkit is, amit mond, hogy van-e arra "szükséglet", "igény", van-e "bázisa". Mert mindennek csak az információk adása-vétele közben szabad eldölnie. Ennek kiterjesztéséért van a Gondolat-jel.

Ez nem öncél: összefonódik egy olyan céllal, melynek elérése talán az enlített zsákutcán való túllépést jelentené. Ez pedig a "szürke tömeg" képzetével való leszámolás lenne oly módon, hogy feltárjuk a mögötte meghúzódó autonóm létformák sokaságát. Feltérképezzük a diákéletmódot, annak minél több meghatározóját, egymás érdekeit és szükségleteit. Mert mindezek ismerete - egymás ismerete - elengedhetetlen, ha meg akarunk valósítani egy olyan "szellemi kezdeti felhalmozást", melynek segítségével nem maradunk le a ma már mindenki által szükségesnek tartott, de mindaddig közelebből még meg nem határozott változásokról, ha komolyan befolyásolni akarjuk közös ügyeink alakulását.

Galanb György

EGY VOLT KÖZÖNYÖS MEDITÁCIÓI

Minden ugyanarról szól nálunk, Magyarországon. Arról, hogy mindennek változ-
nia kellene.

- Nekem, nekünk is, talán elsősorban nekünk. -

Sok minden van, amit nem értek, de egyre erősödik bennem a hit, hogy csak a bizonytalanok, illetve a szándékoltan homályos fogalmazás miatt.

Roppant nehéz fölismerni, mi az, amiben élünk, és még nehezebb megtalálni a kiutat.

/Esetleg nem is lehet kiutat találni?/

- Az ember beáshatja magát kis

problémaiba, de ezzel sem magán, sem másokon nem segít. -
Értelmiséginek készülünk. Ez felelősség. A szellemi irányítás ha-
marosan a mi kezünkbe kerül /kellene kerülnie/. Patetikusan: a
magyar társadalom jövője rajtunk áll vagy bukik. A feladat óriási.
Az ember beleszédül a távlatokba. És később, talán véresre veri ma-
gát a korlátokon.

"Mi lesz itt? Kevesebb ember születik, mint amennyi meghal,
mindenki depressziós, közönyös, öngyilkos, senki nem dolgozik ren-
desen; hát nem akar élni ez a társadalom?"

Ez persze depressziós meglátás. Egy barátomé.

Aki már véresre vorte magát a korlátokon, nem csoda, ha de-
pressziós. De: inkább légyek depressziós, mint közönyös.

Korlátok:

Akarjuk, szeretnénk a felsőoktatási reformot, az önszegélyező társa-
ságot, a nyilvánosságot, stb. Általánosságban: az egész társadal-
mat átható demokráciát. Azért, hogy a /mcszi!/ jövőben kedvező
lehetőségek nyiljanak a magyar társadalom előtt.

Utópiát akármennyit tudunk gyártani, s jól el is vitatkozgatunk
róluk /ha majd a bőség kosarából...ilyesnikről/. Megvalósíthatatlan,
most még megvalósíthatatlan dolgokról gondolkodunk - ami, persze
csak értelmetlen időpocsékolás!

A lehetőségeinkkel nem vagyunk tisztában.

"Senkinek nincs szüksége rá, hogy mi itt marha okosak legyünk.
Kérdozz meg bárkit, nem fogja érteni, miért foglalkozunk ilyesnik-
kel."

Persze ez is depressziós meglátás. Bár egy másik barátomé.

De - és ez a szomorú - igaz.

Mégis okosnak kell lennünk, itt és most. Nem magunk miatt.
Mi /esetleg/ hamarabb mulunk ki ebből a világból, mielőtt mindeb-
ből bármi ... megvalósulna - stratégiánál több.

A taktikai lépéseknél kezdődnek a bajok. Ott sem jogilag, sem
gazdaságilag, sem politikailag /mert ez politika, akárhogy félünk a
is a szótól/ nem vagyunk kompetensek. Szívesen részt vennénk a
rólunk szóló döntések meghozatalában, de nem ismerjük sem az intéz-
ményeket, sem a szervezeteket, sem a szabályokat, a korlátokat.

Tudatlanságunk következményeit talán nem is mi, hanem az utá-
nunk következő értelmiség sanyli meg. És velük együtt az egész
társadalom.

Mert ha nem jó a felsőoktatás, nem jó az értelmiség. Ha az
értelmiség nem jó, romlik a gazdaság, az ipar, az oktatás. Ha
romlik a gazdaság...de nem folytatom.

Minden ugyanarról szól nálunk: Magyarországon. Arról,
hogy mindennek változnia kell, alapjaiban.

És úgy tűnik, célszerű a felsőoktatáson kezdeni.

Hajós, 1982. július 8.

Sipos Katalin